

Sygn. akt IC 639/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: Natalia Stokłosa

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) SA z siedzibą w W.

przeciwko **M. K. (1) i A. Ś. (1)**

o zapłatę 21 872,87 zł

I. zasądza solidarnie od pozwanych M. K. (1) i A. Ś. (1) na rzecz strony powodowej (...) SA z siedzibą w W. kwotę 21 872,87 zł (dwadzieścia jeden tysięcy osiemset siedemdziesiąt dwa złote 87/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 września 2014 roku;

II. zasądza solidarnie od pozwanych M. K. (1) i A. Ś. (1) na rzecz strony powodowej (...) SA z siedzibą w W. kwotę 2 708 (dwa tysiące siedemset osiem) złotych tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) SA z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. K. (1) i A. Ś. (1) kwoty 21 872,87 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 września 2014 r. Strona powodowa wskazała, że na należność tę składają się kwota 19 876,99 zł tytułem należności głównej, kwota 867,23 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od należności głównej za okres od dnia 2 września 2013 r. do 22 maja 2014 r. wg stopy procentowej 15,50 %, kwota 1 099,32 zł tytułem odsetek umownych karnych naliczonych od zadłużenia przeterminowanego od dnia 23 maja 2014 r. do dnia 29 września 2014 r. wg stopy procentowej 16 % i kwota 29,33 zł tytułem kosztów opłat i prowizji. Ponadto strona powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz solidarnie od pozwanych kosztów procesu.

Powodowy Bank wskazał, że poprzednio jego nazwa brzmiała (...) Bank SA, lecz z dniem 22 listopada 2013 r. dokonano zmiany firmy na (...) SA. Strona powodowa podała, że zawarła z pozwanymi prowadzącymi działalność gospodarczą pod nazwą (...) s.c. M. K. (1) A. Ś. (1) umowę o prowadzenie rachunku bankowego i udzieliła dopuszczalnego salda debetowego w rachunku bankowym 20 000 zł, lecz pozwani nie wywiązali się z warunków umowy, dlatego wezwano ich do zapłaty, które w razie braku spłaty miało być traktowane jako wypowiedzenie umowy po upływie 30 – dniowego liczonego po upływie 7 dni od doręczenia ostatecznego wezwania do zapłaty. Strona powodowa podniosła, że wobec upływu terminów umowa uległa rozwiązaniu, a całe roszczenie stało się wymagalne 22 maja 2014 r. Strona powodowa podniosła, iż podstawą prawną odsetek umownych stanowi przepis art.481 § 2 k.c., natomiast odsetek ustawowych przepisy art.482 § 2 k.c. w zw. z art.482 § 1 k.c.

Od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym sprzeciw wniósł pozwany A. Ś. (1) zaskarżając nakaz w całości i podniósł zarzut nieistnienia roszczenia w stosunku do niego ze względu na wyłudzenie

przez M. K. (1) pieniędzy, ponieważ roszczenie powoda nie wynika z działalności gospodarczej spółki cywilnej, a można mówić jedynie o odpowiedzialności deliktowej M. K. (1), który spożytkował pieniądze z pożyczki na własne cele. Pozwany A. Ś. (1) zakwestionował brak podstaw do naliczania kwoty dochodzonej pozwem, odsetek wyższych od ustawowych, a nadto brak możliwości na powoływanie się na przepisy regulaminu w sytuacji rozwiązania umowy. Pozwany A. Ś. (1) przyznał, że był współnikiem spółki cywilnej (...). Zdaniem pozwanego A. Ś., tylko pozwany M. K. (1) ponosi odpowiedzialność w stosunku do powoda w związku ze spożytkowaniem środków pieniężnych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą spółki.

Pozwany M. K. (1) zgodził się z roszczeniem strony powodowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona powodowa (...) SA z siedzibą w K. wcześniej występowała pod (...) Bank SA z siedzibą w W..

Pozwani M. K. (1) i A. Ś. (1) byli współnikami spółki cywilnej o nazwie (...) od 2008 r.

Okoliczność bezsporna

W dniu 11 września 2008 r. (...) Bank SA z siedzibą w W., zw. M. zawarł z pozwanymi M. K. (1) i A. Ś. (1), zw. posiadaczami rachunku, umowę o prowadzenie rachunku bieżącego, której przedmiotem było w szczególności zobowiązanie strony powodowej do przechowywania środków pieniężnych posiadaczy rachunku oraz przeprowadzania na ich zlecenie rozliczeń pieniężnych związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Do dysponowania rachunkiem uprawnione były osoby wskazane w przyjętych przez M. kartach wzoru podpisów. Pozwani jako współposiadacze wyrazili nieodwołalną zgodę na dysponowanie przez każdego z nich bez ograniczeń środkami pieniężnymi znajdującymi się na rachunku. Pozwani złożyli wniosek o wydanie karty V. i udzielenie dopuszczalnego salda debetowego w rachunku bieżącym wnioskując kwotę limitu wydatków 20 000 zł. W dniu 18 grudnia 2008 r. strona powodowa podjęła decyzję pozytywną o przyznaniu kart V. i udzieliła dopuszczalnego salda debetowego w rachunku bieżącym 20 000 zł.

Dowód:

- umowa o prowadzenie rachunku bankowego i korzystanie z kart płatniczych do rachunku z dnia 11.09.2008 r. – k.40 - 44
- regulamin otwierania i prowadzenia rachunków bieżących w M. – k.45 – 48
- tabele stóp procentowych M. – k.101 – 104
- wniosek o wydanie karty V. i udzielenie dopuszczalnego salda debetowego w rachunku bieżącym – k.95 – 98
- decyzja o przyznaniu karty V. – k.99

Każdy ze współników (...) s.c. korzystał z rachunku u strony powodowej płacąc za usługi i towary. Transakcje dokonywane za pośrednictwem przedmiotowego rachunku bankowego dotyczyły działalności spółki cywilnej pozwanych.

Dowód:

- zeznania pozwanego M. K. (1) – k.125
- zeznania pozwanego A. Ś. (1) – k.126
- elektroniczne zestawienie operacji w rachunku nr (...) – k.53 - 71

Umowa spółki między pozwanymi uległa rozwiązaniu w pierwszym kwartale 2012 r.

Dowód:

- zeznania pozwanego M. K. (1) – k.125

- zeznania pozwanego A. Ś. (1) – k.126

Pozwani nie spłacili należności wynikającej z dopuszczalnego salda debetowego wobec strony powodowej. Pismem z dnia 1 grudnia 2013 r. strona powodowa wezwała pozwanych do spłaty zaległych płatności na rachunku M. F. (...) nr (...) w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. W przypadku braku spłaty pismo należało traktować jako wypowiedzenie umowy przez Bank, a okres wypowiedzenia określono na 30 dni od dnia następnego po upływie 7 – dniowego terminu do spłaty. Strona powodowa wskazała, że całkowita kwota zobowiązania na dzień sporządzenia pisma wynosiła 20 569,18 zł. Przesyłka nie została podjęta przez pozwanych i zwrócona z adnotacją, iż adresat jest nieznanym. Pozwani we wskazanym terminie nie uregulowali zadłużenia. Następnie strona powodowa sporządziła wyciąg z ksiąg bankowych.

Dowód:

- pismo z dnia 1.12.2013 r. z kserokopią przesyłki na adres ul. (...) w K. – k.51 i 52

- wyciąg z ksiąg bankowych – k.49

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w całości.

Zgodnie z przepisem art.864 k.c. za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

Bezsporne między stronami było, iż pozwani byli współnikami spółki cywilnej. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało w sposób nie budzący wątpliwości, że pozwani zawarli z (...) Bankiem SA z siedzibą w W., obecnie (...) SA z siedzibą w W., co nie było kwestionowane, umowę w dniu 11 września 2008 r. o prowadzenie rachunku bankowego związanego z prowadzoną przez pozwanych działalnością gospodarczą. Następnie strona powodowa udzieliła w ramach prowadzonego rachunku bieżącego dopuszczalnego salda debetowego do 20 000 zł.

Pozwany A. Ś. (1) podniósł zarzut, że roszczenie strony powodowej nie jest związane z prowadzoną działalnością, ponieważ drugi z pozwanych za to zobowiązanie ponosi odpowiedzialność na zasadzie winy, ponieważ spożytkował środki strony powodowej na własne cele. Zarzut ten w wyniku przeprowadzonych dowodów nie znalazł potwierdzenia. Wynika to przede wszystkim z dowodu w postaci elektronicznego zestawienia operacji bankowych. Analiza operacji prowadzonych na rachunku bieżącym u strony powodowej pozwala na stwierdzenie, że wykonywane były przelewy wewnętrzne przychodzące i wychodzące, przelewy zewnętrzne przychodzące i wychodzące. W przeważającej części przelewy wewnętrzne przychodzące i wychodzące wykonywał A. Ś. (1). Nie sposób ustalić, kto wykonywał przelewy zewnętrzne wychodzące, natomiast przelewy zewnętrzne przychodzące były dokonywane przez osoby trzecie na rzecz pozwanych, tytułem np. zapłaty za faktury. Z zeznań pozwanego A. Ś. (1) nie wynika, by kwestionował on jakkolwiek z transakcji, w szczególności wychodzące, choć w sprzeczności wskazywał na brak roszczenia strony powodowej w stosunku do niego. Wskazał wprawdzie w zeznaniach, że nie analizował tych transakcji, ale „raczej wszystkie transakcje dotyczyły działalności spółki”. Ponadto pozwany A. Ś. (1) zeznał także, że miał dostęp do elektronicznego konta, mógł podglądać na bieżąco historię transakcji. Z tego względu zdziwienie budzi wcześniejsze kwestionowanie okoliczności związanych z dochodzonym przez stronę powodową roszczeniem. Pozwany A. Ś. (1) w żaden sposób nie udowodnił, by środki pochodzące z limitu przyznanego w ramach dopuszczalnego salda debetowego środki zostały wykorzystane wyłącznie przez pozwanego M. K. (1). Jakikolwiek kwestie związane z funkcjonowaniem spółki cywilnej i ewentualnym

dysponowaniem środkami pieniężnymi spółki przez jednego ze współników bez wiedzy drugiego pozostaje bez wpływu na rozstrzyganą sprawę.

Niezależnie od tego stwierdzić należy, że w odniesieniu do roszczenia strony powodowej, poza jej zainteresowaniem leży to, w jaki sposób pozwani korzystali z limitu w ramach rachunku bieżącego. Jak wynika z powołanego na wstępie przepisu art.864 k.c. za zobowiązania spółki, pozwani odpowiadają solidarnie. Przez zobowiązania spółki w rozumieniu komentowanego przepisu należy uznać zobowiązania związane z działalnością spółki, tutaj przeciwstawione zobowiązaniom dotyczącym majątku osobistego współników; w efekcie komentowany przepis, wbrew literalnemu brzmieniu nie może stanowić podstawy do konstruowania podmiotowości spółki w zakresie odpowiedzialności za jej zobowiązania. Zgodnie z treścią komentowanego przepisu należy uznać, że dotyczy on wszystkich zobowiązań związanych z działalnością spółki - bez względu na ich źródło; obejmuje także zobowiązania, których źródłem są przepisy spoza uregulowania prawa cywilnego. (E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 6, Warszawa 2014). Ponadto powołać należy w tym miejscu wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa 1508/14, zgodnie z którym poprzez określenie "zobowiązania spółki" (art. 864 k.c.) rozumie się wszystkie zobowiązania, których podmiotami są łącznie wszyscy współnicy i które powstały po ich stronie na skutek tego, że są współnikami spółki cywilnej. Chodzi o zobowiązania współników, które nie są ich zobowiązaniami osobistymi, natomiast wynikają z działalności spółki cywilnej i jej celu. Tytuł powstania zobowiązania jest natomiast obojętny. Zobowiązania te mogą wynikać zarówno z umów zawartych przez współnika w ramach uprawnień wynikających z art. 866 k.c., jak i z czynów niedozwolonych czy bezpodstawnego wzbogacenia. Odpowiedzialność na jego podstawie ponoszą zarówno aktualni, jak również byli współnicy spółki cywilnej, przy czym w stosunku do tych ostatnich istotne jest ustalenie, że w okresie powstania zobowiązania byli oni współnikami spółki cywilnej.

Zwrócić też należy uwagę, że pozwani jako współnicy spółki cywilnej zgodnie z regulacją z art.863 k.c. objęli majątek spółki wspólnością łączną, która nie miała charakteru samoistnego, lecz związana była i uzależniona od stosunku prawnego – umowy spółki. Niezależnie od ustania stosunku spółki cywilnej, której dokładnej daty, a nawet skuteczności jej rozwiązania pozwani nie wykazali, okoliczność ta jest nieistotna z punktu widzenia wierzyciela, jakim jest strona powodowa. W stosunku do wierzycieli pozwani jako byli współnicy spółki cywilnej ponoszą nadal odpowiedzialność solidarną. W żadnym razie po ustaniu spółki cywilnej odpowiedzialność ta nie przekształca się w odpowiedzialność ułamkową, jak chciałby tego pozwany A. Ś. (1). Oczywiście, nie można wykluczyć, że przy zawarciu ugody strona powodowa mogłaby się zgodzić na taką odpowiedzialność, lecz w niniejszej sprawie nie doszło do zawarcia ugody. Pozwani nie udowodnili, by spłacili należność z dopuszczalnego salda debetowego w rachunku bieżącym. W związku z tym Sąd rozstrzygnął sprawę w oparciu o obowiązujące przepisy i zasądził dochodzoną przez stronę powodową należność w kwocie 21 872,87 zł.

Sąd nie uwzględnił zarzutów pozwanego A. Ś. (1) co do kwestii naliczania odsetek umownych wyższych niż stopa odsetek ustawowych. Przepis art.481§ 1 i 2 k.c. stanowi: Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. (§ 1). Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.(§ 2). Natomiast zgodnie z przepisem art.482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Przepis paragrafu poprzedzającego nie dotyczy pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe.(§ 2).

Sąd w całości podziela stanowisko strony powodowej wskazane w piśmie z dnia 24 lipca 2015 r., z wyjątkiem twierdzeń związanych z niewłaściwym uznaniem długu przez pozwanego A. Ś. (1) wyrażonym w piśmie z dnia 13 lutego 2012 r. Trudno jednoznacznie stwierdzić, czy istotnie pismo pozwanego A. Ś. (1) z dnia 13 lutego 2012 r. dotyczyło limitu w ramach rachunku bieżącego F. (...), na co wskazywałyby powoływany nr rachunku bankowego, czy też innego kredytu zaciągniętego przez pozwanych u strony powodowej. W zestawieniu transakcji pojawia się bowiem w dniu 8 czerwca

2009 r. kwota 60 570 zł jako kredyt - uznanie. Nadto jak wskazywano na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 r., inna sprawa prowadzona w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) zakończona umorzeniem postępowania wobec nieuzupełnienia braków dotyczyła bliżej nieokreślonego zobowiązania pozwanych wobec strony powodowej.

Sąd uznał, że strona powodowa wobec braku wpłaty zgodnie z pismem z dnia 1 grudnia 2013 r., skutecznie wypowiedziała umowę rachunku bieżącego. Uznać należy, że doręczenie pisma nastąpiło 30 grudnia 2013 r., choć adnotacja wskazywała, że adresat jest nieznan, w dniu 7 stycznia 2014 r. upływał termin 7-dniowy do zapłaty (6.01. jest dniem ustawowo wolnym od pracy), a więc od 8 stycznia 2014 r. zaczął bieg termin wypowiedzenia. Wskazać wypada, że w (...) umowy pozwani zobowiązali się informować Bank o wszystkich zmianach dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej i zmianie adresów. W niniejszym postępowaniu nie wykazali, by temu obowiązkowi uczynili zadość. Strona powodowa przyjęła, że umowa rachunku bankowego uległa rozwiązaniu 22 maja 2014 r., a więc zadaniem Sądu, był to termin bardziej korzystny niż obliczony od daty doręczenia pisma z dnia 1 grudnia 2013 r. Strona powodowa wskazała w (...) regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków bieżących w M. w jaki sposób następuje wypowiedzenie i uczyniła to w stosunku do pozwanych w sposób przewidziany w tym przepisie. Strona powodowa, jak już wskazano, w sposób szczegółowy wyjaśniła kwestię naliczania odsetek w pkt V-ym pisma procesowego z dnia 24 lipca 2015 r., które Sąd podziela. Ponadto zwrócić należy uwagę, że strona powodowa przedłożyła dowody w postaci regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków bieżących w M. i tabeli stóp procentowych M.. Pozwani zawierając umowę o prowadzenie rachunku bieżącego zgodzili się na postanowienie, iż integralną część umowy stanowią „Potwierdzenie otwarcia rachunku bankowego” oraz „Regulaminu otwierania i prowadzenia rachunków bieżących w M.”. ((...)). Pozwani potwierdzili otrzymanie Potwierdzenia i Regulaminu (...)). W(...) umowy postanowiono, że pobranie opłat i prowizji za czynności związane z prowadzeniem rachunku oraz zaspokojenie innych należności M., wynikających z obowiązującej „Tabeli prowizji i opłat bankowych M.”, w przypadku braku odpowiedniego salda dostępnego rachunku, może spowodować powstanie salda debetowego. Również w (...) umowy wskazano w jakich sytuacjach pobierane są opłaty i prowizje, a pozwani potwierdzili otrzymanie Tabeli opłat i prowizji, podpisując umowę.

Pozwani winni rozróżniać odsetki umowne naliczane od zadłużenia przeterminowanego oraz odsetki karne umowne naliczane od dnia następnego po rozwiązaniu umowy. Wysokość stóp procentowych obu rodzajów odsetek nie budziła wątpliwości i w żaden sposób nie naruszała przepisów o odsetkach maksymalnych wskazanych w przepisie art.359 § 2¹ k.c., w myśl którego maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne).

Mając na względzie postanowienia regulaminu, tabele stóp procentowych oraz przepisy art.481 § 1 i 2 k.c. i art.482 § 1 i 2 k.c. Sąd zasądził od należności głównej oraz skapitalizowanych odsetek umownych i karnych umownych za wskazane okresy odsetki ustawowe od dnia 30 września 2014 r., a żądanie to nie narusza zasady anatocyzmu, ponieważ zawierając umowę o prowadzenie rachunku bankowego zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do sumy dłużnej, a ponadto zobowiązanie było długoterminowe i udzielone zostało przez bank, więc instytucję kredytową.

Sąd oddalił wniosek pozwanego A. Ś. (1) o zawieszenie postępowania ze względu na złożone przez tegoż pozwanego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z dnia 3 grudnia 2015 r. polegającego na tym, że pozwany M. K. (2) wystawiać miał faktury VAT na sprzedaż ze wskazaniem rachunku bankowego M. K. (1) zamiast spółki cywilnej. Wskazać należy, że zgodnie z art.177 § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej. Po stronie Sądu nie istniał zatem obowiązek zawieszenia postępowania, lecz możliwość. Zdaniem Sądu, wobec daty złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa 3 grudnia 2015 r., a rozprawy wyznaczonej na dzień 4 grudnia 2015 r. wniosek był zupełnie chybiony. Pozwany miał możliwość złożenia takiego zawiadomienia już w listopadzie 2014 r., a więc po tym jak dowiedział się o roszczeniu strony powodowej w niniejszej sprawie. Zawieszenie

postępowania na wskazanej podstawie w kontekście treści złożonego zawiadomienia, zdaniem Sądu, spowodowałyby jedynie przedłużenie się postępowania cywilnego.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art.98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając je solidarnie od pozwanych na rzecz strony powodowej. Na koszty te składają się opłata sądowa od pozwu 274 zł, koszty zastępstwa procesowego 2 400 zł, koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i substytucji 34 zł.

Sąd nie uwzględnił żądanych kosztów opłaty manipulacyjnej 3,43 zł jako nieudowodnionej, niepotwierdzonej żadnym dokumentem.